

MINISTRI MÄÄRUS

06.01.2026

nr 1

**Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise
side juurdepääsuvõrgu rajamiseks toetuse
andmise tingimused**

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesoleva määrusega reguleeritakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi nr 1 „Nutikam Eesti” erieesmärgi (a)(v) „Digitaalse ühenduvuse suurendamine” meetme 21.1.5.1 „Ühenduvus” (edaspidi *meede*) sekkumise 21.1.5.11 „Väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrgu ehitamine” elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi.

(2) Toetus on mõeldud Vabariigi Valitsuse 23. detsembril 2021. aastal kinnitatud arengukavas „Eesti digiühiskond 2030” nimetatud alaeesmärgi „Ühenduvus” 2. suuna „Juurdepääsuvõrkude väljaarendamine” saavutamiseks.

(3) Toetatavates projektides arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ning nendega aidatakse järgida Riigikogu 12. mai 2021. aasta otsuse „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035” heakskiitmine” (edaspidi *strateegia „Eesti 2035”*) aluspõhimõtteid ning saavutada sihti „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond”.

(4) Käesoleva määruse alusel antav toetus on lairiba-püsivõrkude jaoks antav abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 52 tähenduses ning selle andmisel kohaldatakse selles määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(5) Käesoleva määruse alusel ei anta toetust:

- 1) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel;
- 2) raskustes olevale ettevõtjale Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punkti 18 tähenduses.

(6) Käesoleva määruse alusel toetatavate tegevuste abikõlblik sihtpiirkond (edaspidi *abikõlblik sihtpiirkond*) moodustub aadressiobjektidest, kus puudub vähemalt 100 megabitti sekundis allalaadimiskiirusega püsiühendus ning kuhu seda lähema kolme aasta jooksul ei ole kavas elektroonilise side ettevõtja (edaspidi *sideettevõtja*) investeringuga rajada.

(7) Toetuse taotlemise ja selle kasutamise seotud teavet, kuludokumente ja aruandeid esitatakse ning taotlus- ja aruandevormid ning juhised tehakse kättesaadavaks perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonnas (edaspidi *e-toetuse keskkond*).

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse eesmärk on aidata abikõlblikus sihtpiirkonnas rajada väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrke, mis võimaldavad lõppkasutajal kasutada ülikiiret lairibateenust.

(2) Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrk (edaspidi *juurdepääsuvõrk*) on üldkasutatava elektroonilise side võrgu osa, mis ühendab lõppkasutajat teenusepakkuja võrguga ja koosneb kuni üldkasutatava elektroonilise side teenuse osutamise kohas asuva jaotuspunkti täielikult valguskaablitest, või üldkasutatava elektroonilise side võrgu osa, mille kvaliteediparameetrid on samaväärsed valguskaablitel põhineva võrguga.

(3) Ülikiire lairibateenus on üldkasutatav elektroonilise side teenus (edaspidi *sideteenus*), mis tagab lõppkasutajatele tipptunnitingimustes andmeedastuse allalaadimiskiirusega üks gigabitt sekundis.

(4) Toetuse andmise tulemusena luuakse võimalus liituda väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrguga.

(5) Toetust andes aidatakse saavutada järgmisi väljundnäitajaid:

- 1) lisandunud eluruumid, kus on juurdepääs ülikiirele lairibaühendusele;
- 2) lisandunud ettevõtjad, kellel on juurdepääs ülikiirele lairibaühendusele.

(6) Toetuse tulemusena saavutatakse järgmised tulemusnäitajad:

- 1) eluruumid, kuhu on tellitud lairibaühendus väga suure läbilaskevõimega võrguga;
- 2) ettevõtjad, kes on tellinud lairibaühenduse väga suure läbilaskevõimega võrguga.

(7) Toetusmeetme panust strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete järgimisse ja sihi „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“ saavutamisse tasakaalustatud regionaalset arengut toetaval moel hinnatakse elukeskkonnaga rahulolu näitaja abil.

§ 3. Juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomine

Juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomine tähendab juurdepääsuvõrgu lõpp-punkti rajamist vähemalt aadressiobjekti kinnistupiirini või selle vahetusse lähedusse liini ehitamiseta. Kolme või enama korteriga elamu puhul tähendab see juurdepääsuvõrgu lõpp-punkti rajamist korterelamu üldkasutatavasse ruumi või selle puudumisel korterelamu kinnistupiirini korterelamuisest liinide ehitamiseta. Paaris- või ridamaja puhul tähendab see juurdepääsuvõrgu lõpp-punkti rajamist aadressiobjekti kinnistupiirini liinide ehitamiseta.

§ 4. Lõppkasutaja

Lõppkasutaja on füüsiline või juriidiline isik, kes ise ei osuta üldkasutatavat sideteenust ja kelle omandis või kasutuses olev aadressiobjekt asub abikõlblikus sihtpiirkonnas ja sellele aadressiobjektile on loodud juurdepääsuvõrguga liitumise võimalus ning aadressiobjekt on sellega liitunud.

§ 5. Aadressiobjekt

Aadressiobjekt on ruumiandmete seaduse § 43 lõike 2 punktide 1–3 ja 7 kohaselt abikõlblikus sihtpiirkonnas unikaalaadressi omav geograafiline aadressiobjekt.

§ 6. Hulgimüügitasandi juurdepääs

Hulgimüügitasandi juurdepääs on teenus, mis võimaldab sideettevõtjal kasutada toetuse abil rajatud juurdepääsuvõrku sideteenuse osutamiseks lõppkasutajale.

§ 7. Rakendusasutus ja -üksus

- (1) Rakendusasutus on Justiits- ja Digiministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).
- (2) Rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus, projekti abikõlblikkuse periood ja toetuse määr

§ 8. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, millega aidatakse saavutada käesoleva määruse §-s 2 nimetatud eesmärgi ja tulemust ning mille käigus viiakse ellu vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud tegevust.

(2) Toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu projekteerimine ja ehitamine koos selleks vajalike materjalide ja omanikujärelevalvega;
- 2) juurdepääsuvõrgus teenuste osutamiseks vajalike aktiivseadmete ost ja paigaldus.

(3) Juurdepääsuvõrgu passiivne lairibataristu on ühegi aktiivseadmeta juurdepääsuvõrgu osa, mis koosneb tehnoarajatistest, kaablikanaliseerimisest, passiivsetest kaablitest, kaablikappidest ja asjakohastest võrguelementidest.

(4) Kaablikanaliseerimine on maa-alune torustik või kulgla, kuhu paigaldatakse kaablid.

(5) Aktiivseadmed on tehnilised vahendid, mida kasutatakse lairibateenuse osutamiseks vajalike signaalide edastamiseks või suunamiseks ja mis on ühendatud passiivsete kaablitega.

(6) Toetust ei anta projektile, mis on juba ellu viidud, mille elluviimist on alustatud või mille puhul on võetud kohustusi tegevuste elluviimiseks enne rakendusüksusele taotluse esitamist.

(7) Toetatakse tegevust, mis on kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, mille tulemusena ei tekitata olulist kahju keskkonnamääradele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

(8) Toetatakse taristuinvesteeringut, mille puhul on tagatud kliimakindlus, tingimusel et taristu kestvus on vähemalt viis aastat.

(9) Kliimakindluse tagamine on protsess, mille eesmärk on vältida taristu vastuvõtlikkust võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, tagades, et järgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ja et projekti elluviimise tõttu tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste tase on kooskõlas 2050. aastaks saavutatava kliimanetraalsuse eesmärgiga.

§ 9. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-ga 15 ning käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.

(2) Abikõlblikud on järgmised käesoleva määruse § 8 kohaseks tegevuseks ja § 2 kohase tulemuse saavutamiseks vajalikud kulud:

- 1) juurdepääsuvõrgu projekteerimise kulud;
- 2) juurdepääsuvõrgu ehitamise kulud koos selleks vajalike materjalide, omanikujärelevalve, võrguinfo dokumenteerimise ja registritesse ning andebaasidesse kandmisega seotud kuludega;
- 3) juurdepääsuvõrgus teenuste osutamiseks vajalike aktiivseadmete ostmise ja paigaldamise kulud.

(3) Abikõlbmatud on järgmised kulud:

- 1) käibemaks;
- 2) rajatava juurdepääsuvõrgu valmimisjärgse haldamise kulud.

§ 10. Projekti abikõlblikkuse periood

- (1) Projekti abikõlblikkuse periood on kuni 24 kuud.
- (2) Projekti abikõlblikkuse periood lõpeb hiljemalt 31. detsembril 2029. a.
- (3) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rahuldamise otsuse tegemisest või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäevast ning lõppeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval. Projekti algus ei või olla varasem kui taotluse esitamise aeg.
- (4) Rakendusüksus võib mõjuval põhjusel pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi kuni 12 kuu võrra, aga mitte kauemaks kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja lõpuni, kui on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud asjaolud.

§ 11. Toetuse piirsumma ja osakaal

- (1) Toetuse maksimaalne osakaal on 70 protsenti projekti abikõlblikest kuludest.
- (2) Toetuse maksimaalne summa ühe aadressiobjekti kohta, millele luuakse toetuse abil juurdepääsuvõrguga liitumise võimalus, on 4500 eurot.

3. peatükk

Juurdepääsuvõrgu tehnilised tingimused ja keskkonnanõuded

§ 12. Juurdepääsuvõrgu tehnilised tingimused

- (1) Toetuse abil rajatav juurdepääsuvõrk peab vastama järgmistele tehnilistele tingimustele:
  - 1) juurdepääsuvõrk võimaldab seda kasutada soovival sideettevõtjal osutada ilmastikust ja loodusest sõltumatult kõigil juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saanud aadressiobjektidel tiptunnitingimustes lairibateenust tagatud allalaadimiskiirusega üks gigabitt sekundis;
  - 2) juurdepääsuvõrk tagab tehnoloogilise valmiduse vähemalt viiele sideettevõtjale hulgimüügitasandil juurdepääsuks, sealhulgas juurdepääsuvõrgu füüsilise eraldamise;
  - 3) kui liin on rajatud valguskaablit kasutades, peab see koosnema vähemalt kiupaarist.
- (2) Füüsiline eraldamine tähendab elektroonilise side seaduses sätestatud kliendiliini, alamkliendiliini ja liini füüsilist eraldamist ja kogu sagedusspektri ulatuses kasutada andmist teisele sideettevõtjale sideteenuse osutamiseks lõppkasutajale viisil, mis võimaldab sideettevõtjal pakkuda lõppkasutajale teenust otse ülekandevõrgust.
- (3) Toetuse abil rajatava juurdepääsuvõrgu igas jaotuspunktis on loodud liitumisvõimalus vähemalt kümnele aadressiobjektile.
- (4) Toetuse abil rajatava juurdepääsuvõrgu ülesehitus peab võimaldama selle edaspidist laiendamist oluliste ümberehitusteta ka nende abikõlblikus sihtpiirkonnas asuvate aadressiobjektideni, mis toetuse abil juurdepääsuvõrguga liitumise võimalust ei saa.
- (5) Toetuse abil rajatav juurdepääsuvõrk peab olema ühendatud olemasoleva kiudoptilise ülekandevõrguga järgmiselt:
  - 1) ülekandevõrk ja juurdepääsuvõrk on ühendatud viisil, mis ei nõua lisaehitusteid ja;
  - 2) loodud on jaotuspunktid, vajaduse korral koos elektriühenduse ja vähemalt viie sideettevõtja seadmeid mahutavate väliseadmekappidega, kui viimased on vältimatult vajalikud selleks, et luua võimalus lairibateenuste osutamiseks juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saanud aadressiobjektidel ja;
  - 3) ülekandevõrk peab olema vabalt ligipääsetav ja tagama piisava võrguressursi füüsiliseks eraldamiseks vähemalt viiele sideettevõtjale, kes soovivad toetusega rajatud juurdepääsuvõrgu vahendusel lõppkasutajatele lairibateenust pakkuda või;
  - 4) vähemalt viiele sideettevõtjale füüsiliseks eraldamiseks piisava võrguressursi puudumisel ülekandevõrgus peab toetuse taotleja, kui ta omab või kontrollib asjaomast ülekandevõrku, esitama toetuse taotluses hulgimüügitasandi juurdepääsu tingimused selle ülekandevõrgu kohta, millega luuakse hulgimüügitasandi juurdepääsu soovivatele sideettevõtjatele reaalne võimalus toetusega rajatavas juurdepääsuvõrgus lairibateenuste pakkuamiseks lõppkasutajatele.

(6) Ülekandevõrk on elektroonilise side võrgu osa, mis moodustab tuumvõrgu ja juurdepääsuvõrgu vahelüli ning tagab andmevahetuse ülemaailmse internetivõrguga.

(7) Tuumvõrk on elektroonilise side võrgu osa, mis ühendab sideettevõtja ülekandevõrke ning mille kaudu on sideettevõtja elektroonilise side võrk seotud teiste sideettevõtjate elektroonilise side võrkudega.

§ 13. Juurdepääsuvõrgu rajamise keskkonnanõuded

Toetuse abil rajatav juurdepääsuvõrk peab vastama järgmistele keskkonnanõuetele:

- 1) taristu osaks olevad materjalid ja tooted ei sisalda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850), XIV lisas nimetatud autoriseeringut vajavaid ohtlikke aineid ning vastavad XVII lisas nimetatud ohtlike ainete kasutamise piirangutele;
- 2) taristu osaks olevad elektri- ja elektroonikaseadmed vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110) sätestatud nõuetele;
- 3) uue taristu rajamisel välditakse olulise kahju tekitamist elupaikadele ja liikidele ning kui keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt tuleb teha keskkonnamõju eelhindamine või keskkonnamõju hindamine, lähtutakse mõjude vähendamisel määratud leevendusmeetmetest;
- 4) taristu ehitus- ja hooldustööde käigus tekkivad jäätmed peavad olema nõuetekohaselt käideldud ja võimaldama jäätmete ringlussevõttu võimalikult suures ulatuses.

4. peatükk

Nõuded toetuse taotlejale ja taotlusele

§ 14. Nõuded toetuse taotlejale

(1) Toetuse taotleja (edaspidi *taotleja*) peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) taotleja on Eesti Vabariigis registreeritud juriidiline isik;
- 2) taotleja põhi- või lisategevusala oli äriregistri andmetel taotluse esitamise ajal äriregistris viimase kinnitatud majandusaasta aruande andmetel justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK)” kohaselt elektroonilise side teenused fikseeritud või traadita sidevõrgus ja satelliitside teenused, muud elektroonilise side teenused või elektri- ja sidevõrkude ehitus;
- 3) taotleja käive oli taotluse esitamise ajal äriregistris viimase kinnitatud majandusaasta aruande andmetel vähemalt 500 000 eurot;
- 4) taotleja kinnitab rahaliste vahendite olemasolu projekti omafinantseerimiseks projekti nende kulude ulatuses, mida toetusest ei kaeta käesoleva määruse §-s 11 sätestatud piirmäärade järgi;
- 5) taotleja on tähtajaks tagastanud varem ebaseaduslikuks tunnistatud abi, mille tagastamise tähtaeg on saabunud, nagu on sätestatud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 1 lõike 4 punktis a;
- 6) taotlejal on perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse ja Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. aasta määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused” kohaselt tagasimakstav toetus tagasi makstud, kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud;
- 7) taotleja on täitnud maksudeklaratsiooni ja majandusaasta aruande esitamise kohustuse, kui see on asjakohane;
- 8) taotleja maksu- või maksevõlg riigile, sealhulgas maksuhalduri haldusaktiga kindlaks määratud viivis, on väiksem kui 100 eurot või see on ajatatud;
- 9) majandustegevusega tegeleva taotleja majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud;
- 10) taotleja ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;
- 11) taotleja ei ole raskustes ettevõtja;
- 12) taotlejal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 209¹, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud nõuded ei kehti juriidilise isiku kohta, mille osad või aktsiad kuuluvad täielikult ühele või mitmele kohaliku omavalitsuse üksusele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elektroonilise side teenused fikseeritud või traadita sidevõrgus ja satelliitsideteenused kuuluvad EMTAK 2025 jao K gruppi 611, muud elektroonilise side teenused EMTAK 2025 jao K gruppi 619 ning elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK 2025 jao F klassi 4222.

(4) Kui taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud nõudele, võib ta alternatiivselt esitada krediidi- või finantseerimisasutuse kinnituse omafinantseeringu olemasolu kohta summas, mis katab toetuse taotleja taotlusvoorus esitatud taotluste omafinantseeringu kogusumma.

§ 15. Taotleja kohustused

(1) Taotleja on kohustatud:

- 1) rakendusüksuse nõudmisel tõendama, et taotluses esitatud teave vastab toetuse andmise tingimuste määrmises sätestatule;
- 2) esitama rakendusüksuse nõudmisel lisateavet rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul;
- 3) võimaldama taotluses esitatud teabe tegelikkusele vastavuse kontrollimist projektiga seotud ruumides ja territooriumil ning osutama selleks igakülgset abi;
- 4) teavitama rakendusüksust viivitamata taotluses esitatud andmete muudatusest või asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

(2) Kui taotleja omab või kontrollib abikõlblikus sihtpiirkonnas taristut, mida saab kasutada juurdepääsuvõrgu rajamiseks, peab ta olema Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit sellest taristust, selle asukohast ja trassidest ning juurdepääsu andmise tingimustest enne toetuse taotlemist teavitanud ning andnud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile selle taristu kohta kogu asjakohase teabe, mis võimaldab ka teistel toetuse taotlemisest huvitatud isikutel seda taristut juurdepääsuvõrgu rajamiseks kasutada.

§ 16. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus tuleb esitada käesolevas määrmises sätestatud nõuete ja tingimuste kohaselt e-toetuse keskkonna kaudu.

(2) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlusele on lisatud nõutud dokumendid;
- 2) taotlus sisaldab käesolevas määrmises nõutud teavet, mis on asjakohane, ammendav ja õige;
- 3) toetust taotletakse käesolevas määrmises sätestatud eesmärkidel ja toetatavatele tegevustele;
- 4) toetatavate tegevuste tegemine on kavandatud abikõlblikkuse perioodi;
- 5) taotletava toetuse summa ja selle osakaal abikõlblikest kuludest on kooskõlas käesoleva määrmisega.

(3) Taotlus tohib hõlmata ühe kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvaid aadressiobjekte.

(4) Taotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi dokumente ja andmeid:

- 1) taotleja nimi;
- 2) taotleja suurus: väike-, keskmine või suurettevõtja;
- 3) projekti nimi;
- 4) projekti algus- ja lõppkuupäev;
- 5) toetuse abil rajatava juurdepääsuvõrgu projekteerimise, ehitamise ja paigaldatavate aktiivseadmete maksumus;
- 6) ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks taotletava toetuse suurus;
- 7) selle kohaliku omavalitsuse üksuse nimi, mille territooriumil asuvaid asustusüksusi taotlus hõlmab;
- 8) nende asustusüksuste ja neis asuvate aadressiobjektide nimekiri, kuhu taotleja toetuse abil liitumisvõimaluse loob;
- 9) juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arv;
- 10) juurdepääsuvõrgu tehnoloogilise lahenduse kirjeldus koos asjakohase tehnilise dokumentatsiooni ja kinnitusega, et see lahendus vastab käesoleva määrmise §-s 12 sätestatud tehnilistele tingimustele;
- 11) kinnitus projekti vastavuse kohta põhimõttele „ei kahjusta oluliselt“;
- 12) kliimakindluse tagamise hindamise tulemused Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ lisa 3 B-osa punkti 3 kohaselt;

- 13) taotleja kinnitus selle kohta, et ta on teadlik Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti õigusest kehtestada elektroonilise side seaduse § 63 lõike 1 alusel võrguteenuseid pakkuvale sideettevõtjale, kes kontrollib juurdepääsu lõppkasutajale, läbivühendatavuse tagamiseks vajalikke kohustusi, kaasa arvatud kohustuse võrkude sidumiseks või sideteenuse koostalitlusvõime tagamiseks ja nimetatud seaduse § 63¹ lõike 1 kohase kohustuse sideettevõtjale või võrguelemendi omanikule võimaldada juurdepääs talle kuuluvale hoonesisesele juhtmestikule ja kaablitele ning seotud vahenditele ja teenustele või väljaspool hoonet asuva juhtmestiku esimese kontsentratsiooni- või jaotuspunkti, kui nimetatud võrguelementide dubleerimine on majanduslikult ebatõhus või füüsiliselt raskendatud;
- 14) taotleja kinnitus selle kohta, et ta on teadlik projektile määratud toetuse vähendamise alustest ja tagasinõutud toetuse tagasimaksmise kohustusest;
- 15) taotleja kinnitus selle kohta, et ta on teadlik projekti elluviimise kontrollidest ja auditeerimisest;
- 16) volikiri, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

(5) Asustusüksus on Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse §-s 6 nimetatud abikõlblikus sihtpiirkonnas asuv asula.

5. peatükk

Toetuse taotlemine

§ 17. Taotlusvooru avamine

(1) Taotlemine on vooruline. Taotlusvooru eelarve ja abikõlblike aadressiobjektide nimekirja kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga. Taotlusvooru teave edastatakse rakendusüksusele.

(2) Valdkonna eest vastutav minister kinnitab käskkirjaga:

- 1) taotlusvooru eelarve;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuste vahelise eelarve jaotuse;
- 3) selliste abikõlblike aadressiobjektide nimekirja, kus puudub vähemalt 100 megabitti sekundis allalaadimiskiirusega püsiühendus (edaspidi *abikõlblik aadressiobjekt*).

(3) Rakendusüksus teavitab avalikkust taotlusvooru tähtajast ja taotlusvooru eelarvest oma veebilehel vähemalt kümme tööpäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

§ 18. Toetuse taotlemine

(1) Taotluse toetuse saamiseks esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu taotleja esindusõiguslik isik digitaalselt allkirjastatuna.

(2) Taotlus esitatakse käesoleva määruse § 17 lõike 3 kohaselt teatatud tähtaja jooksul. Taotleja esitab rakendusüksusele taotluse hiljemalt väljakuulutamise teates määratud tähtpäeval. Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtajaks esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

(3) Taotlusvooru tähtpäevaks taotluse esitamata jätmise korral esitamise tähtpäeva ei ennistata ja taotlus jäetakse menetlusse võtmata.

(4) Ühes taotlusvoorus saab taotleja esitada ühe kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate aadressiobjektide kohta ühe taotluse. See piirang kehtib ka taotlejatele, kes kuuluvad ühte kontserni või kes on üksteisega valitseva mõju kaudu seotud konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses.

6. peatükk

Taotluse menetlemine

§ 19. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine koosneb taotluse ja taotleja nõuetelevastavuse tuvastamisest, taotluse hindamisest ning taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.

(2) Kui taotluses esineb puudusi, taotlust on vaja täiendada või esitada lisateavet, määrab rakendusüksus taotlejale kuni kümne tööpäeva pikkuse tähtaja puuduse kõrvaldamiseks.

(3) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 60 tööpäeva taotluste esitamise tähtpäevast arvates. Taotluse menetlemise aega võib põhjendatud juhtudel pikendada kuni 20 tööpäeva võrra.

§ 20. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja nõuetele vastavaks, kui on täidetud käesoleva määruse §-s 14 sätestatud nõuded.

(2) Rakendusüksus tunnistab taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud käesoleva määruse §-s 16 sätestatud nõuded.

(3) Rakendusüksus võib küsida Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti arvamust taotleja ja taotluse nõuetelevastavuse kohta. See arvamus ei ole rakendusüksusele siduv.

§ 21. Projektide hindamine ja hindamiskriteeriumid

(1) Rakendusüksus seab vastavaks tunnistatud taotlused pingeritta järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks taotletava toetuse suurus;
- 2) juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saavate aadressiobjektide arv;
- 3) juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arv.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud hindamiskriteeriumi alusel saab maksimaalsed 30 punkti taotlus, millega taotletakse kõige väiksemat toetust ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks. Suurema toetuse taotlused saavad punkte vähem ja proportsionaalselt ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks taotletava toetuse suurusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud hindamiskriteeriumi eest saab maksimaalsed 30 punkti taotlus, millega taotletakse toetust juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks suurimale arvule aadressiobjektidele. Väiksemale arvule aadressiobjektidele liitumisvõimaluse loomise toetuse taotlused saavad punkte vähem ja proportsionaalselt juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saavate aadressiobjektide arvuga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumi eest saab maksimaalsed 40 punkti taotlus, milles juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arv on suurim. Väiksema liitujate arvuga toetusetaotlused saavad punkte vähem ja proportsionaalselt juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arvuga.

(5) Iga kohaliku omavalitsuse üksuse kohta moodustatakse käesoleva paragrahvi lõigete 2, 3 ja 4 alusel antud punktide summeerimisel pingerida, mille alusel rahuldatakse taotlused alates suurima punktide arvu saanud taotlusest kuni vastava kohaliku omavalitsuse üksuse kohta käesoleva määruse § 17 lõike 2 punkti 2 alusel kehtestatud eelarve ammendumiseni.

(6) Ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks antakse toetust ühele taotlejale. Kui juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saavad aadressiobjektid eri taotlejate taotlustes kattuvad, rahuldatakse kattuva aadressiobjekti suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud pingereas eespool olev taotlus.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 kirjeldatud juhul annab rakendusüksus pingereas tagapool oleva ning kattuvate aadressiobjektidega taotluse esitanud taotlejale võimaluse kümne tööpäeva jooksul taotlust muuta ja kattuvad aadressiobjektid taotlusest välja jätta ning soovi korral vähendada ka juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arvu. Kui taotleja taotlust muudab, korrigeerib rakendusüksus pingerida. Kui taotleja taotlust muuta ei soovi, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse ning taotlus langeb käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud pingereast välja.

(8) Kui taotlused saavad võrdselt punkte, eelistatakse taotlust, mis loob juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse suurimale arvule aadressiobjektidele.

§ 22. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Taotleja ja taotluse käesolevas määruses sätestatud nõuetele vastavuse korral rahuldatakse taotlused iga kohaliku omavalitsuse üksuse kohta moodustatud pingerea alusel vastava kohaliku omavalitsuse üksuse käesoleva määruse § 17 lõike 2 punkti 2 kohaselt kehtestatud taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood;
- 3) projekti nimi ja number;
- 4) projekti kogusumma;
- 5) toetuse ja omafinantseeringu summa ning nende osakaal abikõlblikest kuludest;
- 6) ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomiseks antava toetuse suurus (projektipõhine ühikuhind);
- 7) juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saavate aadressiobjektide arv;
- 8) juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saavate aadressiobjektide nimekiri;
- 9) juurdepääsuvõrguga liituvate aadressiobjektide arv;
- 10) teave riigiabi andmise kohta;
- 11) projekti eesmärk, toetatavad tegevused, nende eeldatav ajakava ja asukoht;
- 12) projekti abikõlblikkuse periood;
- 13) toetuse saaja kohustused;
- 14) toetuse maksmise tingimused ning maksete aluseks olevate dokumentide ja teabe esitamise kord;
- 15) toetuse tagasinõudmise ja taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 16) viide otsuse vaidlustamise tähtaja ja korra kohta;
- 17) otsuse tegija andmed;
- 18) muu asjassepuutuv teave.

(3) Taotluse rahuldamise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 23. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui taotlus ja taotleja ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, kui taotluse rahuldamine ei ole võimalik taotlusvooru eelarvevahendite lõppemise tõttu ja käesoleva määruse § 8 lõikes 6 nimetatud juhul.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 24. Taotluse osaline rahuldamine

(1) Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluste rahastamiseks ette nähtud kohaliku omavalitsuse eelarve mahu tõttu.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada tingimusel, et taotleja on nõus rakendusüksuse ettepanekuga vähendada taotletud toetuse summat või muuta projektis kavandatud tegevusi. Kui taotleja ei ole nõus rakendusüksuse ettepanekuga, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

7. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 25. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel.

(2) Toetuse saaja võib taotleda taotluse rahuldamise otsuse muutmist, kui ta soovib:

- 1) korrigeerida aadressiobjektide andmetes esinevaid vigu;
- 2) asendada algselt taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud liitumisvõimaluse saavate aadressiobjektide nimekirjas olevad aadressiobjektid kuni viie protsendi ulatuses teiste sama omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate abikõlblike aadressiobjektidega;

3) loobuda aadressiobjektidele liitumisvõimaluse loomisest, kui nendel aadressiobjektidel juba on või sinna plaanitakse rajada vähemalt 100 megabitti sekundis allalaadimiskiirusega püsiühendusega liitumise võimalus või muudel põhjendatud juhtudel, mis peavad olema tõendatud.

4) vähendada liituvate aadressiobjektide arvu proportsionaalselt punktis 3 nimetatud aadressiobjektidele liitumisvõimaluse loomisest loobumisega.

(3) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul muudatuste aktsepteerimisest juhul, kui:

1) muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil;

2) muudatus ei ole kooskõlas käesolevas määruses esitatud nõuetega, sealhulgas riigiabi eeskirjadega;

3) muudatus ei ole kooskõlas projekti sisu ja eesmärkidega;

4) muudatust ei peeta põhjendatuks.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus üldjuhul 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse saamist. Uute asjaolude ilmnemise korral on rakendusüksusel õigus taotluse menetlemist pikendada kuni 20 tööpäeva võrra.

§ 26. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja toetuse vähendamine

(1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;

2) toetuse saaja on toetuse saamiseks nõutavad tingimused täitnud kunstlikult, sealhulgas on esitanud valeandmeid või mõjutanud toetuse saamist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;

3) toetuse saaja taotluse rahuldamise otsuse muutmise avaldust ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;

4) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta;

5) toetuse saaja või tema seaduslik esindaja on toetuse taotlemise või kasutamise ajal süüdi tunnistatud karistusseadustiku § 209, 209¹, 210, 372, 373, 379 või 384 alusel.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib rakendusüksus tunnistada taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks:

1) kui toetuse saaja ei täida käesoleva määruse §-s 34 sätestatud kohustusi;

2) kui ilmneb vastuolu riigiabi eeskirjadega.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral tuleb toetuse saajal saadud toetus tagastada.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse osalise kehtetuks tunnistamise korral vähendatakse taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti abikõlblikku eelarvet, sealhulgas toetuse summat ja omafinantseeringut makse tegemise ajal kehtivas toetuse proportsioonis. Kui vähendamise aluseks oleva kulu katteks on toetus välja makstud, märgitakse otsuses tagastamisele kuuluv toetuse summa ja vähendatav omafinantseeringu summa.

(5) Rakendusüksus vähendab taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetuse suurust ühe aadressiobjekti kohta 30 protsendi võrra, kui:

1) toetuse saaja ei ole projekti lõppedes loonud juurdepääsuvõrguga liitumise võimalust vähemalt 90 protsendile taotluse rahuldamise otsuses märgitud aadressiobjektidele või

2) juurdepääsuvõrguga ei ole liitunud taotluse rahuldamise otsuses märgitud arv aadressiobjekte.

8. peatükk

Juurdepääsuvõrguga liitumine ja liitumise tingimused

§ 27. Juurdepääsuvõrguga liitumine

(1) Toetuse saaja kohustub teavitama kõiki juurdepääsuvõrguga liitumise võimalusega aadressiobjektide omanikke ja kasutajaid juurdepääsuvõrguga liitumise võimalusest, tingimustest ja juurdepääsuvõrguga liitumise taotluse esitamise tähtajast personaalselt enne ehituse algust konkreetses asustusüksuses.

(2) Toetuse saaja peab olema valmis rakendusüksuse nõudmisel kirjalikult tõendama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmist.

(3) Juurdepääsuvõrguga liitumise taotlusi peab saama toetuse saajale esitada nii paberil kui ka elektrooniliselt kuni käesoleva määruse § 29 lõikes 5 nimetatud tulemusaruande esitamiseni. Liitumistaotlusi, mis on esitatud pärast tulemusaruande esitamist, ei ole toetuse saaja kohustatud käesoleva määruse § 28 lõikes 1 sätestatud tingimustel arvestama.

§ 28. Juurdepääsuvõrguga liitumise tingimused

(1) Juurdepääsuvõrguga liitumise hind aadressiobjekti omanikule või kasutajale, kes on esitanud liitumise taotluse käesoleva määruse § 27 lõike 3 kohaselt, võib olla kuni 200 eurot koos käibemaksuga ühe aadressiobjekti liitumise kohta. Toetuse saaja on kohustatud selle hinna piires tagama juurdepääsuvõrguga liitumise.

(2) Kolme või enama korteriga elamu ja paaris- või ridamaja puhul kehtib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juurdepääsuvõrguga liitumise hind iga korteri ja majaosa omaniku kohta eraldi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud liitumishind peab sisaldama vähemalt järgmist:

1) liini rajamist juurdepääsuvõrgu lõpp-punktist ühe aadressiobjektini ja selle sisse aadressiobjekti omaniku või kasutaja näidatud kohast koos standardset otsastatud kaabliga edasise hoonesisese paigaldustöö jaoks aadressiobjekti omaniku või kasutaja poolt;

2) kolme või enama korteriga elamu puhul liini rajamist juurdepääsuvõrgu lõpp-punktist korterisse koos standardset otsastatud kaabliga edasise korterisisese paigaldustöö jaoks korteri omaniku või kasutaja poolt;

3) paaris- või ridamaja puhul liini rajamist juurdepääsuvõrgu lõpp-punktist iga majaosa omaniku või kasutaja majaosani ja selle sisse majaosa omaniku või kasutaja näidatud kohast koos standardset otsastatud kaabliga edasise majaosasise paigaldustöö jaoks majaosa omaniku või kasutaja poolt.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud liitumishinna piires tehtava täpse tehnilise lahenduse üle on õigus otsustada toetuse saajal. Kui aadressiobjekti omanik või kasutaja ei nõustu tehnilise lahendusega, on toetuse saajal õigus jätta liin ehitamata.

(5) Toetuse saaja ei tohi:

1) seitsme aasta jooksul taotluse rahuldamise otsuses sätestatud abikõlblikkuse perioodi lõpust arvates võtta juurdepääsuvõrguga liituvatelt aadressiobjektide omanikelt või kasutajatelt lisatasusid, välja arvatud liitumiseks vajalike tööde tegemise eest;

2) võtta juurdepääsuvõrguga liitunud lõppkasutajatelt regulaarset tasu nimetatud taristu valmisoleku, hoolduse või kasutamise eest.

9. peatükk Toetuse maksmise tingimused

§ 29. Toetuse maksmine

(1) Toetust makstakse toetuse saaja tulemusaruande alusel.

(2) Toetust makstakse, kui selle eelduseks olevate taotluse rahuldamise otsuses või toetuse andmise tingimustes nimetatud tingimuste täitmine on tõendatud ja kui rakendusüksus on tulemusaruande heaks kiitnud.

(3) Ühe projekti kohta võib teha kuni kolm makset:

1) esimese makse aluseks on ehitusteatiste olemasolu ja nende alusel makstakse välja 30 protsenti toetuse summast;

2) teise makse aluseks on vähemalt 50 protsendile taotluse rahuldamise otsuses nimetatud aadressiobjektidele liitumisvõimaluse loomine ja selle alusel makstakse välja 30 protsenti toetuse summast;

3) viimase makse aluseks on kõigile taotluse rahuldamise otsuses nimetatud aadressiobjektidele liitumisvõimaluse loomine ning samas otsuses sätestatud arvul aadressiobjektide liitumine ja selle alusel makstakse välja 40 protsenti toetuse summast.

(4) Makse algatab rakendusüksus.

(5) Toetuse saaja esitab makse saamise aluseks nõutud tulemusaruande ja tõendid rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu.

(6) Toetuse saaja esitab koos tulemusaruandega järgmised makse aluseks olevad asjakohased dokumendid:

- 1) ehitusteatised, mis hõlmavad kogu projekti;
- 2) juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saanud aadressiobjektide nimekiri;
- 3) juurdepääsuvõrguga liitunud aadressiobjektide nimekiri;
- 4) juurdepääsuvõrgu teostusjoonised koos asjakohase tehnilise kirjeldusega ning koos kinnitusega, et valminud juurdepääsuvõrgu tehnilised parameetrid vastavad käesoleva määruse §-s 12 sätestatud tingimustele;
- 5) tehtud tööde omanikujärelevalve aktid.

(7) Rakendusüksus kaasab käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 4 ja 5 nimetatud dokumentide kontrolliks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti.

(8) Juhul kui projekti tulemusaruanne sisaldab liitumisvõimaluse saanud aadressiobjekte või liitunud aadressiobjekte ja projekt on riskihindamise tulemusel sattunud kohapealse kontrolli valimisse, kontrollib rakendusüksus enne seotud makseid käesoleva määruse §-s 30 sätestatud juurdepääsuvõrgu valmidust.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul makstakse toetus välja 20 tööpäeva jooksul juurdepääsuvõrgu valmiduse kontrolli lõppemisest arvates.

(10) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juurdepääsuvõrgu valmiduse kontrolli käigus ilmnes puudusi, makstakse toetus välja pärast puuduste kõrvaldamist ja 20 tööpäeva jooksul pärast rakendusüksuse juurdepääsuvõrgu valmiduse lisakontrolli.

§ 30. Juurdepääsuvõrgu valmiduse kontrollimine

(1) Rakendusüksus võib teha riskihindamise tulemusena projekti kohapealset kontrolli, veendumaks juurdepääsuvõrgu valmimises käesolevas määruses sätestatud tingimustel ja tulemusaruandes näidatud ulatuses. Rakendusüksus võib lisaks käesoleva määruse § 29 lõikes 6 nimetatud dokumentidele küsida toetuse saajalt juurdepääsuvõrgu tehniliste mõõtmiste protokolle.

(2) Kohapealse kontrolli korral teavitab rakendusüksus toetuse saajat kontrolli tegemise kohtadest ja ajakavast vähemalt kümme tööpäeva ette.

(3) Kohapealne kontroll tehakse vajaduse korral koos toetuse saaja esindajaga ja toetuse saajale tehniliste mõõtmiste teostajaga, kes tagab ka vajalikud mõõteseadmed.

(4) Rakendusüksus koostab esitatud andmete ja kohapealse kontrolli tulemuste kohta protokollid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud protokollis fikseerib rakendusüksus käesolevas määruses sätestatud tingimustele mittevastavad ühendused ja muud selgunud mittevastavused, mille tõttu toetust ei maksta, ja annab toetuse saajale mõistliku aja puuduste kõrvaldamiseks.

(6) Puuduste kõrvaldamise järel kontrollib rakendusüksus mõistliku aja jooksul juurdepääsuvõrgu valmidust uuesti.

10. peatükk

Toetuse saaja õigused ja kohustused ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kontroll

§ 31. Toetuse saaja õigused ning kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi käesolevas määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustuste kohta.

(2) Toetuse saaja peab:

- 1) tagama projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ja tulemuse saavutamise;
- 2) tõendama toetuse maksete aluseks olevate tingimuste täitmist;
- 3) esitama õige ja täieliku teabe, korrektsed dokumendid ja aruanded projekti elluviimise ja mõjude kohta tähtajaks ja nõutud viisil;

- 4) võimaldama audiitoril ja kontrollijal viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil, andma neile projekti elluviimise ja toetuse kasutamise kohta suulisi ja kirjalikke selgitusi ning andmeid;
- 5) täitma teavitamisega seotud kohustusi Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. aasta määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ § 2 lõike 2 kohaselt;
- 6) tagama projekti elluviimiseks vajalike õigusaktides ette nähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;
- 7) järgima tegevuste elluviimisel keskkonnavaliseid õigusakte ja kliimakindluse nõudeid;
- 8) tagama kestuse nõude täitmise;
- 9) ehitama abikõlblikus sihtpiirkonnas juurdepääsuvõrk viisil, mis loob sellega liitumise võimaluse taotluse rahuldamise otsuses nimetatud aadressiobjektidele, arvestades käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi;
- 10) ehitama ühendused käesolevas määruses sätestatud tingimustel liitumistaotluse esitanud aadressiobjektidele;
- 11) pakkuma käesoleva määruse § 34 kohaselt kõigile sideettevõtjatele võrdsetel tingimustel hulgimüügitasandi juurdepääsu;
- 12) tagama hulgimüügitasandi juurdepääsu hinnakujunduse, mis võimaldab lairibaühenduse jaeteenuste pakkumist samamoodi nagu normaalse turukonkurentsi piirkondadele käesoleva määruse § 34 kohaselt;
- 13) tegema juurdepääsuvõrgu ehitamise ajal oma veebilehel avalikult kättesaadavaks juurdepääsuvõrgu valmimise eeldatava ajakava asustusüksuste ja nendes liitumisvõimaluse saavate aadressiobjektide täpsusega vähemalt järgneva kolme kuu kohta;
- 14) tõendama, et hulgimüügitasandi juurdepääsu eest küsitav hind on mõistlik ja mittediskrimineeriv;
- 15) tagama juurdepääsuvõrgu tehnilise rikke kõrvaldamise järgmise tööpäeva lõpuks rikkete teadasaamisest arvates;
- 16) avalikustama abikõlblikus sihtpiirkonnas valminud juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu asukohad ja trassikaardid koos muu asjakohase teabega oma veebilehel ja ehtisregistris tehniliste võimaluste kohaselt ning edastama juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse saanud ja liitunud aadressiobjektide teabe elektroonilise side seaduse § 100² alusel peetavasse sideteenuse hinna, kvaliteedi, katvuse, kasutuse ja võimaluste kaardistuse infosüsteemi;
- 17) pakkuma sideettevõtjatele ja teistele huvitatud isikutele ammendavat ja mittediskrimineerivat juurdepääsu toetuse abil sihtpiirkonda rajatud juurdepääsuvõrguga seotud ajakohasele teabele sellises vormingus, mis on laialdaselt kasutuses ning võimaldab juurdepääsu taotleval isikul saadud teavet masintöödelda;
- 18) rakendama kliimakindluse tagamise hindamisel nimetatud meetmed taristu kliimakindluse tagamiseks ja kliimamuutustega kohanemiseks;
- 19) pidama ja säilitama enda muust raamatupidamisarvestusest eraldi raamatupidamist toetuse abil ehitatud juurdepääsuvõrgu kohta taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates kuni kümne aasta möödumiseni juurdepääsuvõrgu valmimisest;
- 20) esitama rakendusüksusele tähtaegselt nõutud teavet ja aruandeid;
- 21) teavitama rakendusüksust kirjalikult kõigist esitatud andmetes tehtud olulistest muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada juurdepääsuvõrgu ehitust või toetuse saaja kohustuste täitmist;
- 22) teavitama rakendusüksust juurdepääsuvõrgu ehitust takistavatest olulistest asjaoludest ning kõikidest tähtsatest kavandatavatest muudatustest;
- 23) säilitama juurdepääsuvõrgu ehituse dokumentatsiooni vähemalt kümme aastat pärast juurdepääsuvõrgu valmimist.

§ 32. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kontroll

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet kontrollib juurdepääsuvõrgu valmimise järel käesoleva määruse § 31 lõike 2 punktides 11, 12 ja 14 sätestatud toetuse saaja kohustuste täitmist ning teavitab tuvastatud rikkumistest rakendusüksust.

11. peatükk Aruannete esitamine

§ 33. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta e-toetuse keskkonna kaudu projekti lõpparuande koos viimase makse aluseks oleva tulemusaruandega.

(2) Projekti lõpparuandes kajastatakse:

- 1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud andmed projekti kohta: projekti nimi ja number ning toetuse saaja nimi;
- 2) projekti aruandeperiood;
- 3) juurdepääsuvõrguga liitunud aadressiobjektide arv lõpparuande esitamise seisuga;
- 4) käesoleva määruse § 2 lõike 5 punktides 1 ja 2 nimetatud väljundnäitajad;
- 5) juurdepääsuvõrguga liitunud aadressiobjektide lõppkasutajatele elektroonilise side teenuseid osutavate sideettevõtjate nimekiri ja nende klientide arv;
- 6) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele;
- 7) toetuse saaja hinnang strateegia „Eesti 2035“ sihtide saavutamisele ja aluspõhimõtete järgimisele taotluse kohaselt;
- 8) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta;
- 9) muu asjassepuutuv teave.

(3) Rakendusüksus kontrollib 20 tööpäeva jooksul pärast lõpparuande saamist, kas lõpparuanne on vormikohane ja projekt nõuetekohaselt täidetud.

(4) Kui lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande. Puuduste esinemise korral annab rakendusüksus toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Toetuse saaja esitab pärast ühe aasta möödumist projekti abikõlblikkuse perioodi lõpust e-toetuse keskkonna kaudu rakendusüksusele projekti järelaruande, kus esitab järgmised andmed:

- 1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud andmed projekti kohta: projekti nimi ja number ning toetuse saaja nimi;
- 2) juurdepääsuvõrguga liitunud aadressiobjektide arv järelaruande esitamise seisuga;
- 3) käesoleva määruse § 2 lõike 6 punktides 1 ja 2 nimetatud tulemusnäitajad;
- 4) juurdepääsuvõrguga liitunud aadressiobjektide lõppkasutajatele elektroonilise side teenuseid osutavate sideettevõtjate nimekiri ja nende klientide arv projektiga rajatud juurdepääsuvõrgus.

(6) Rakendusüksus kontrollib 20 tööpäeva jooksul pärast järelaruande saamist, kas järelaruanne on vormikohane ja projekt nõuetekohaselt täidetud.

(7) Kui järelaruandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande. Puuduste esinemise korral annab rakendusüksus toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks.

12. peatükk

Hulgimüügitasandi juurdepääs toetusega rajatud juurdepääsuvõrgule ja selle hinnakujundus

§ 34. Sideettevõtja hulgimüügitasandi juurdepääs

(1) Toetuse saaja tagab kümne tööpäeva jooksul pärast juurdepääsuvõrgu valmimist toetuse saaja määratud viisil taotluse esitanud sideettevõtjatele juurdepääsu toetuse abil rajatud passiivsele lairibataristule ja selle füüsilise eraldamise.

(2) Juhul kui toetuse saaja on toetust kasutades paigaldanud ka aktiivseadmed, tagab toetuse saaja juurdepääsu ka bitivooühendusele.

(3) Hulgimüügitasandi juurdepääs toetuse abil rajatud juurdepääsuvõrgule peab olema tagatud kõigile sideettevõtjatele õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel. Sel puhul peab toetuse saaja rakendama sideettevõtjatele samadel asjaoludel samaväärseid tingimusi ning osutama sideettevõtjatele teenuseid, avaldama teavet ning rakendama kulupõhiseid hindu samadel tingimustel ja samasuguse kvaliteediga nagu enda või oma tütarettevõtjate puhul.

(4) Toetuse saaja tagab hulgimüügitasandi juurdepääsu ka sellistele juurdepääsuvõrgu osadele, mida ei ole toetusest rahastatud.

(5) Toetuse saaja peab avaldama hulgimüügitasandi juurdepääsu täpsemad tingimused ja hinnad oma veebilehel hiljemalt kolm kuud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist.

(6) Toetuse abil rajatud juurdepääsuvõrgule juurdepääsu soovival sideettevõtjal peab nimetatud võrgus olema võimalik pakkuda lõppkasutajale teenuseid järgmisi hulgimüügitasandi teenuseid kasutades:

- 1) ühekordne juurdepääsuvõrgupiirkonnaga liitumise teenus;
- 2) lõppkasutaja ühendamiseks valguskaabli kiu rendi teenus.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud hulgimüügitasandi teenustele kehtivad järgmised maksimaalsed hinnad:

- 1) ühekordne juurdepääsuvõrgupiirkonnaga liitumise tasu kuni 500 eurot ilma käibemaksuta piirkonnaga liitumise kohta;
- 2) ühe lõppkasutaja ühendamiseks valguskaabli kiu rendi teenus kuni kümme eurot kuus ilma käibemaksuta.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud hinnad peavad kehtima vähemalt kaks aastat projekti abikõlblikkuse perioodi lõpust arvates.

(9) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud ajavahemiku möödumist võib toetuse saaja tõsta hindu tarbijahinnaindeksi aastase kasvu järgi, kuid mitte rohkem kui kolm protsenti aastas.

(10) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud põhiteenustele tohib toetuse saaja pakkuda ka teisi ühekordseid lisateenuseid kulupõhise hinnaga.

(11) Toetuse saaja rahuldab sideettevõtja esitatud passiivsele lairibataristule juurdepääsu taotluse ja võimaldab alustada selle kasutamist hiljemalt kümne tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlused rahuldatakse nende laekumise järjekorras.

(12) Hulgimüügitasandi juurdepääs passiivsele võrgutaristule, sealhulgas pimedale kaablile, kaablikanalisatsioonile, postidele ja mastidele peab olema võimaldatud vastava võrgutaristu kasutusea lõpuni. Kui toetusega rajatud võrgutaristu uuendatakse või asendatakse enne selle kasutusea lõppu, peab toetuse saaja jätkama taristule juurdepääsu võimaldamist kogu algse taristu puhul ette nähtud kasutusea ajal.

(13) Hulgimüügitasandi juurdepääs peab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul olema tagatud vähemalt kümne aasta jooksul pärast juurdepääsuvõrgu valmimist.

(14) Kui toetuse saaja pakub peale hulgimüügitasandi sideteenuste ka lõppkasutajatele mõeldud jaeteenuseid, peavad juurdepääsu taotlejad saama kasutada vähemalt 50 protsenti toetusega rajatud passiivse lairibataristu mahust.

(15) Kui toetuse saaja pakub peale hulgimüügitasandi sideteenuste ka lõppkasutajatele mõeldud jaeteenuseid, peab ta pidama jae- ja hulgimüügitasandi sideteenuste kohta eraldi raamatupidamisarvestust ning kajastama seal eraldi kõik kulud ja tulud, mis on seotud toetusega ehitatud juurdepääsuvõrgu käitamisega.

(16) Toetusega ehitatud juurdepääsuvõrguga seoses määratud juurdepääsu tagamise kohustused ja tingimused kehtivad ka juurdepääsuvõrgu omaniku, operaatori või muu asjaosalise vahetumise korral.

13. peatükk

Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine ning vaided

§ 35. Toetuse tagasinõudmine

(1) Rakendusüksus nõuab toetuse osaliselt või täielikult tagasi, kui:

- 1) ilmnevad asjaolud, mille korral oleks jäetud taotlus rahuldamata;
- 2) toetuse saaja on rikkunud käesolevas määruses kehtestatud nõudeid või taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimusi ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) taotluse menetlemise, projekti elluviimise või aruannete menetlemise ajal on toetuse saaja esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või mõjutanud toetuse saamist pettuse, ähvarduse või muu õigusvastase viisi abil;
- 4) haldur või kohus on prokurörile või politseile esitanud pankrotiseaduse § 28 lõike 1 kohase teabe kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks ja projekti tulemuse saavutamise või kestuse nõuet ei ole täidetud või ei saa täita ettenähtud aja jooksul.

(2) Kui tagasinõude otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadi tõttu selle rahalise mõju suurus hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine on toonud kaasa rahalise mõju, vähendatakse toetust rikkumise raskuse järgi 2, 5, 10, 25 või 100 protsenti tegevusele eraldatud toetusest sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud juhul, kui käesolevas paragrahvis on sätestatud teisiti.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud asjaolu ilmnemisel tehakse toetuse tagasinõudmise otsus kõrvaltingimusega, mille kohaselt jõustub toetuse tagasinõudmise otsus süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel.

(4) Kui toetuse saaja on eiranud teavitamise nõudeid ja nimetatud nõuete hilisem täitmine ei ole võimalik, kohaldatakse sellele tegevusele kuni kolmeprotsendilist tagasinõudmise määra.

(5) Kui toetuse saaja ei taga viie aasta jooksul projekti viimase makse tegemisest arvates projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimist või sihtotstarbelist kasutamist taotluses ning taotluse rahuldamise otsuses nimetatud eesmärkidel ja tingimustel või sooritab selle varaga tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule põhjendamatult eelise, vähendatakse toetuse summat proportsionaalselt ajaga, mille võrra on projekti viimase makse tegemise lõpptähtpäevast vara puhul taotluse rahuldamise otsuse nõudeid rikutud.

(6) Tagasinõudmise otsuse tegemisel vähendatakse taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti abikõlblikku eelarvet, sealhulgas toetuse summat ja omafinantseeringut makse tegemise ajal kehtivas toetuse proportsioonis. Kui vähendamise aluseks oleva kulu katteks on toetus välja makstud, märgitakse otsuses tagastamisele kuuluv toetuse summa ja vähendatav omafinantseeringu summa.

(7) Kui toetus nõutakse tagasi täies ulatuses, tunnistab rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks.

(8) Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) otsuse tegija nimi;
- 2) toetuse saaja nimi ja registrikood;
- 3) projekti nimi ja number;
- 4) tagasinõude faktiline ja õiguslik alus;
- 5) tagasinõutava toetuse summa;
- 6) tagasinõudmise otsuse täitmise tähtpäev;
- 7) tagasimakse tegemiseks vajalikud andmed, sealhulgas arvelduskonto number ja saaja nimi;
- 8) viide otsuse vaidlustamise tähtajale ja korra kohta.

(9) Rakendusüksus edastab toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsuse toetuse saajale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 36. Toetuse tagasimaksmine, intress ja viivis

(1) Toetuse saaja peab maksma toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud tagasimakstava toetuse tagasi 40 tööpäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(2) Ebaseadusliku riigiabi korral lähtutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust.

(3) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames maksmisele kuuluva toetusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tagasinõude puhul.

(4) Rakendusüksus võib toetuse saaja põhjendatud taotlusel ajatada toetuse tagasimaksmise, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse. Rakendusüksus võib nõuda toetuse saajalt tagatist. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada kuni 12 kalendrikuuni ajatamise taotluse rahuldamise otsuse (edaspidi *ajatamise otsus*) päevast arvates.

(5) Toetuse tagasimaksmise ajatamise korral maksab toetuse saaja intressi käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtpäevale järgnevast päevast arvates. Intressimäär tagastatava toetuse summa jäägil on kuue kuu euribor, millele lisandub kolm protsenti aastas. Kuue kuu euribor võetakse ajatamise otsuse tegemisele eelnenud pangapäeva seisuga. Intressiarvestuse baasiks on 360-päevane periood. Negatiivse euribori korral ei kohaldata summeeritud protsendimäärasid alla ühe.

(6) Kui toetuse saaja ei maksa toetust ajatamiskava kohaselt tagasi, võib rakendusüksus tunnistada ajatamise otsuse kehtetuks ja nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 30 kalendripäeva jooksul vastavasisulise otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(7) Kui toetuse tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta, peab toetuse saaja maksma viivist 0,06 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest. Viivise arvestamine lõpeb, kui viivise summa ületab selle arvestamise aluseks oleva tagasinõutava toetuse suuruse.

(8) Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksest loetakse kõigepealt tasutuks tagastatav toetus, siis intress ja viimasena viivis.

§ 37. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale võib enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaide rakendusüksusele perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §-s 31 sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Uudeberg
kantsler